

VI.

Platná znění příslušných ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhaných změn

§ 32

(1) Důchodový věk činí

a) u mužů 60 let,

b) u žen

1. 53 let, pokud vychovaly alespoň pět dětí,
2. 54 let, pokud vychovaly tři nebo čtyři děti,
3. 55 let, pokud vychovaly dvě děti,
4. 56 let, pokud vychovaly jedno dítě, nebo
5. 57 let,

jde-li o pojištěnce narozené před rokem 1936

(2) U pojištěnců narozených v období let 1936 až 1971 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu. Stanoví-li se důchodový věk s přičtením kalendářních měsíců, považuje se za důchodový věk věk dosažený v posledním přičteném kalendářním měsíci v den, který se číslem shoduje se dnem narození pojištěnce; neobsahuje-li takto určený měsíc takový den, považuje se za důchodový věk ten věk, který je dosažen v posledním dni posledního přičteného kalendářního měsíce.

(3) U pojištěnců narozených po roce 1971 důchodový věk činí 65 let.

(4) Podmínka výchovy dítěte pro nárok ženy na starobní důchod je splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti alespoň po dobu deseti roků. Pokud se však žena ujala výchovy dítěte po dosažení osmého roku jeho věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě ve věku do dosažení zletilosti aspoň po dobu pěti roků; to však neplatí, pokud žena před dosažením zletilosti dítěte přestala o dítě pečovat. **Pokud dítě zemřelo po dosažení 5 let věku, je podmínka výchovy dítěte splněna, jestliže žena osobně pečuje nebo pečovala o dítě od jeho narození do jeho úmrtí; ustanovení věty první a druhé tím nejsou dotčena.**

* * * * *

§ 34a

(1) Výše zásluhové části starobního důchodu, na který vznikl nárok podle § 29 odst. 1 nebo podle § 31, se na žádost zvyšuje ode dne, od něhož se tento důchod přiznává, za dítě, které pojištěnec vychoval, nejvýše však za 3 vychované děti.

(2) Zvýšení za 1 vychované dítě činí od 1. ledna 2024 částku 500 Kč měsíčně. Částka zvýšení za 1 vychované dítě se zvyšuje od 1. ledna kalendářního roku tak, že částka zvýšení

za 1 vychované dítě platná od 1. ledna předchozího kalendářního roku se zvýší o tolik procent, o kolik se od splátky důchodu splatné v lednu kalendářního roku zvyšuje zásluhová část vypláceného starobního důchodu podle § 67 odst. 5. Částka zvýšení za 1 vychované dítě se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(3) Dítě se pro účely zvýšení procentní výměry starobního důchodu za vychované dítě (dále jen „zvýšení za vychované dítě“) považuje za vychované, jsou-li splněny podmínky výchovy dítěte podle § 32 odst. 4; tyto podmínky platí i v případě, že o dítě osobně pečuje nebo pečoval muž. Výchovu téhož dítěte nelze pro účely zvýšení za vychované dítě současně započítat více osobám; vychovávalo-li dítě více osob, přihlíží se k výchově dítěte jen u té osoby, která o dítě osobně pečovala v největším rozsahu. Při zvýšení za vychované dítě se přihlíží jen k výchově toho dítěte, které jako vychované pojištěnec uvedl v žádosti o přiznání starobního důchodu; není-li tato podmínka splněna, zvýšení za vychované dítě nenáleží.

(4) Zvýšení za vychované dítě nenáleží, pokud se pojištěnec vůči dítěti dopustil jako pachatel, spolupachatel nebo účastník úmyslného trestného činu proti životu a zdraví, proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti nebo proti rodině a dětem podle trestního zákoníku nebo obdobných úmyslných trestných činů podle dříve platných právních předpisů, pokud ke spáchání těchto trestných činů došlo v době výchovy dítěte pojištěncem.

* * * * *

§ 56

(1) Zjistí-li se, že

- a) nárok na důchod nebo na jeho výplatu zanikl, důchod se odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,
- b) důchod byl přiznán nebo je vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, důchod se zvýší nebo přizná, a to ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží. Důchod nebo jeho zvýšení se přitom doplatí nejvýše pět let nazpět ode dne zjištění nebo uplatnění nároku na důchod nebo jeho zvýšení; pro běh této lhůty platí § 55 odst. 2 věta druhá a třetí obdobně. Důchod nebo jeho zvýšení se však doplatí ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, v případě, že důchod nebyl přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, nebo byl neprávem odepřen, anebo byl přiznán od pozdějšího data, než od jakého náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení,
- c) důchod byl přiznán nebo je vyplácen ve vyšší částce, než v jaké náleží, nebo byl přiznán nebo se vyplácí neprávem, důchod se sníží nebo odejme nebo jeho výplata se zastaví, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byl vyplacen,
- d) důchod byl neprávem přiznán nebo vyplácen od dřívějšího data, než od jakého důchod nebo jeho výplata náleží, důchod se přizná ode dne, od něhož náleží, nebo se nárok na výplatu stanoví ode dne, od něhož výplata náleží,
- e) se změnily skutečnosti rozhodné pro výši důchodu nebo pro nárok na jeho výplatu, postupuje se obdobně podle ustanovení písmene b) nebo c).

(2) Byla-li výplata invalidního důchodu zastavena pro nedostavení se pojištěnce ke kontrolní lékařské prohlídce nebo nepodrobení se vyšetření zdravotního stavu anebo nepředložení nálezů ošetřujících lékařů nebo nesdělení údajů o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech a zjistí-li se, že

- a) pojištěnec přestal být invalidním před zastavením výplaty invalidního důchodu, důchod nenáleží ode dne zastavení jeho výplaty,
- b) u pojištěnce došlo ke snížení stupně invalidity před zastavením výplaty invalidního důchodu, důchod náleží ve výši odpovídající novému stupni invalidity ode dne zastavení jeho výplaty,
- c) pojištěnec přestal být invalidním po zastavení výplaty invalidního důchodu, důchod nenáleží ode dne, od kterého pojištěnec přestal být invalidním,
- d) u pojištěnce došlo ke snížení stupně invalidity po zastavení výplaty invalidního důchodu, důchod náleží ve výši odpovídající novému stupni invalidity ode dne, od kterého došlo ke snížení stupně invalidity.

(3) Pominou-li důvody uvedené v odstavci 2, pro které byla výplata invalidního důchodu zastavena, výplata invalidního důchodu se uvolní v rozsahu, v jakém je nárok na invalidní důchod.

(4) Byla-li zásluhová část starobního důchodu snížena o částku zvýšení za vychované dítě pro neposkytnutí součinnosti ke zjištění, která osoba osobně pečovala o dítě v největším rozsahu, a zjistí-li se, že pojištěnec o dítě v největším rozsahu

- a) nepečoval, zvýšení za vychované dítě se odejme ode dne, od něhož byla zásluhová část starobního důchodu z tohoto důvodu snížena,**
- b) pečoval, zásluhová část starobního důchodu se znovu upraví o zvýšení za vychované dítě a část důchodu, která nebyla vyplacena, se doplatí.**

~~(4)~~ (5) Zanikl-li nárok na důchod nebo jeho výplatu, popřípadě část výplaty, pro přiznání jiného důchodu, zúčtují se částky jiného důchodu náležející ode dne jeho přiznání s částkami dosavadního důchodu vyplacenými za tutéž dobu.

~~(5)~~ (6) Po zjištění výše vyměřovacího základu pro pojistné u osob samostatně výdělečně činných podle skutečného příjmu ze samostatné výdělečné činnosti podle § 11 odst. 3 se výše důchodu přepočte se zřetelem k výši tohoto vyměřovacího základu, a to ode dne přiznání důchodu.

* * * * *

§ 57

Zjistí-li se, že zásluhová část starobního důchodu byla zvýšena za vychované dítě neprávem, neboť o dítě pečovala ve větším rozsahu jiná osoba, nebo o dítě pojištěnec nepečoval v rozsahu potřebném pro splnění podmínky výchovy dítěte, starobní důchod se sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, na které již byl vyplacen. Procentní výměra starobního důchodu se podle věty první sníží o částku zvýšení za vychované dítě platnou ke dni, od něhož se toto snížení provádí.

* * * * *

§ 107

(1) Vláda stanoví nařízením

- a) výši všeobecného vyměřovacího základu podle § 17 odst. 2 a výši přepočítacího koeficientu podle § 17 odst. 4,
- b) výši částek redukčních hranic stanovených podle § 15 pro kalendářní rok,
- c) výši solidární části starobního důchodu stanovenou podle § 33 a § 54 odst. 3 a výši základní výměry důchodu stanovenou podle § 41 odst. 1, § 51 odst. 1, § 53 odst. 1, § 54 odst. 3 a § 61a odst. 2 pro kalendářní rok,
- d) výši částky zvýšení za delší dobu pojištění podle § 34 odst. 3 pro kalendářní rok,
- e) **výši částky zvýšení za 1 vychované dítě podle § 34a odst. 2 pro kalendářní rok,**
- e) **f) zvýšení vyplácených důchodů podle § 67 odst. 9,**
- f) **g) které nemoci se považují za nemoci z povolání a seznam těchto nemocí.**

Poznámka: text vyznačený modře je ve znění podle návrhu zákona upravujícího důchodovou reformu (solidární a zásluhovou část starobního důchodu) s předpokládanou účinností od 1. 1. 2022

(2) Vláda může nařízením stanovit, že u pojištěnců, kteří začali před 1. lednem 1993 vykonávat zaměstnání v hornictví, uvedené v § 76a větě první, se důchodový věk s přihlédnutím k délce zaměstnání v hornictví stanoví v nižších věkových hranicích, než jsou věkové hranice stanovené podle tohoto zákona, podmínky pro stanovení těchto nižších věkových hranic, přičemž tyto nižší věkové hranice a podmínky pro jejich stanovení nebudou stanoveny výhodněji, než tomu bylo podle právních předpisů účinných k 31. prosinci 1992, a dále způsob, jak se toto zaměstnání vykonávané po 31. prosinci 1992 prokazuje; zaměstnavatelé, kteří po 31. prosinci 1992 zaměstnávali tyto pojištěnce, jsou přitom povinni výkon tohoto zaměstnání potvrzovat. Vláda dále může stanovit, jakým způsobem se přepočtou starobní důchody pojištěnců uvedených ve větě první, kteří splnili podmínky pro stanovení těchto nižších věkových hranic.

* * * * *

§ 108

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí stanoví vyhláškou,

- ~~a) okruh dob, které se též započítávají do potřebné doby péče o dítě pro splnění podmínky výchovy dítěte pro nárok na starobní důchod, a kdy se tato podmínka považuje rovněž za splněnou,~~
- b) **a) způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, za nichž je pojištěnec, jehož pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 %, schopen výdělečné činnosti, a způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e),**
- e) **b) co se rozumí výdělečnou činností v cizině a způsob přepočtu příjmů z výdělečné činnosti v cizině na českou měnu,**
- d) **c) postup při zjišťování ročního vyměřovacího základu pojištěnce ve vztahu k vyloučeným dobám.**

(2) Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí stanoví prováděcím právním předpisem náležitosti a termíny předložení žádosti

o zápis do seznamu, doklady k žádosti, obsah, rozsah a organizaci studia, podmínky odborné a pedagogické způsobilosti osob, které se budou podílet na zajišťování studia podle § 21 odst. 1 písm. c), materiálně technické podmínky prostor, ve kterých se bude uskutečňovat studium, podmínky ukončování studia, obsah a způsob vedení dokumentace, způsob a termíny předávání údajů z dokumentace Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

* * * * *

Platná znění příslušných ustanovení zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn

§ 6

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení. Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení

a) rozhodují

1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,
2. zrušen,
3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen "evidenční list"),
4. zrušen,
5. zrušen,
6. zrušen,
7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, penále nebo pokutě,
8. zrušen,
9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,
10. zrušen,
11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o doby péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006,
12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá

na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu ^{52c)},

14. ve sporu o to, která osoba pro účely zvýšení zásluhové části starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte⁸⁹⁾ osobně pečovala o dítě v největším rozsahu; tento spor vzniká, má-li být na základě žádosti pojištěnce zvýšena procentní výměra starobního důchodu za vychované dítě, k jehož výchově již bylo nebo má být přihlédnuto při zvýšení procentní výměry starobního důchodu u jiného pojištěnce, který trvá na tom, že o dítě pečoval v největším rozsahu,

15. zrušen,

16. zrušen,

17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,

18. ve věcech osob zdravotně znevýhodněných,

b) zrušeno

c) vrací zaměstnanci přeplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

d) doporučují v rámci kontrolní lékařské prohlídky (§ 8 odst. 3) zařazení na pracovní rehabilitaci podle zákona o zaměstnanosti fyzické osoby, které přestaly být invalidními,

e) zrušeno

f) zrušeno

g) zrušeno

h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,

ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,

i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,

j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,

k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,

l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,

m) zrušeno

n) zrušeno

o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení, plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku

zaměstnanosti a plnění povinností stanovených při provádění sociálního zabezpečení poskytovatelům zdravotních služeb,

p) zrušeno

q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8),

r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona³²⁾ a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně pohledávek v těchto věcech na základě mezinárodních smluv; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí,

s) vyrozumívají písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán invalidní na základě soudního řízení o žalobě,

t) vymáhají pohledávky na dávkách důchodového pojištění; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,

u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění důchodového pojištění,

v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory,

y) navrhují živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu.

9) § 46 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 167/2004 Sb.

32) § 13 a 16 zákona ČNR č. 589/1992 Sb.

52) § 5 odst. 1 písm. r) a s), odst. 3 věta druhá a odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.

52b) § 8 zákona č. 108/2006 Sb.

52c) § 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007 Sb.

53) § 6 zákona č. 155/1995 Sb.

89) § 36a zákona č. 155/1955 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Čl. II body 2 a 4 zákona č. ..../2021 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 7

Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení, nestanoví-li se v tomto zákoně jinak, se řídí

- a) sídlem zaniklého zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. u),
- b) místem trvalého pobytu občana nebo místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, jde-li o cizince, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) bod 18, písm. c), písm. g) č. 1, 3 a 4, písm. c, ch), i), k), písm. o) č. 1, písm. p), r), s) a v)
- c) sídlem zaměstnavatele v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. o), r) a u), nelze-li určit místní příslušnost podle písmene d); je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem trvalého pobytu fyzické osoby, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, a nemá-li fyzická osoba hlášený ani trvalý pobyt v České republice a její místo trvalého pobytu je v cizině, místem jejího podnikání na území České republiky, popřípadě je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, která nemá trvalý ani hlášený pobyt na území České republiky a ani na území České republiky nepodniká, avšak zaměstnává pro svou potřebu na území České republiky zaměstnance, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení místem výkonu práce těchto zaměstnanců v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. o), r) a u),
- d) místem útvaru zaměstnavatele, ve kterém je vedena evidence mezd, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) bodě 3, písm. o), r) a u),
- e) místem výkonu samostatné výdělečné činnosti v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. písm. ch), o), r) a v), nemá-li osoba samostatně výdělečně činná místo trvalého pobytu na území České republiky, popřípadě, jde-li o cizince, místo hlášeného pobytu v České republice^{9a)}; je-li několik míst výkonu samostatné výdělečné činnosti, je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu podle prohlášení fyzické osoby převažuje výkon samostatné výdělečné činnosti,
- f) místem sídla organizačního útvaru, ve kterém je vedena evidence platů státních zaměstnanců, pokud jde o kontrolu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- g) místem trvalého pobytu, popřípadě, jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, která byla bezmocná před 1. lednem 2007 nebo která je závislá na péči nebo pomoci jiné osoby, v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) bodech 11 až 13; přitom je rozhodné místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni skončení péče, a v případě trvání péče místo trvalého, popřípadě hlášeného pobytu ke dni podání návrhu na zahájení řízení (§ 85 odst. 2),
- h) místem, kde se nachází provozovna, ve které se vykonává činnost na základě státního povolení k provozování živnosti vedení spisovny⁷⁸⁾, anebo spisovna nebo správní archiv podle zákona upravujícího archivnictví a spisovou službu, v případech uvedených v § 35a odst. 7-
- i) místem trvalého pobytu, popřípadě jde-li o cizince, místem hlášeného pobytu^{9a)} v České republice, osoby, na základě jejíž žádosti vznikl spor uvedený v § 6 odst. 4 písm. a) bodě 14.**

(2) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti podle odstavce 1 písm. c), d) a f) a podle § 39 odst. 1 se řídí místní příslušností okresní správy

sociálního zabezpečení pro provádění nemocenského pojištění určené rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení podle § 83 odst. 6 zákona o nemocenském pojištění.

9a) § 93 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

78) § 26 a 27 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů.
§ 49 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

* * * * *

§ 16c

Registr pojištěnců

(1) Registr pojištěnců slouží k plnění úkolů České správy sociálního zabezpečení vyplývajících pro ni v sociálním zabezpečení z práva Evropské unie^{73d}) a z mezinárodních smluv a k provádění sociálního zabezpečení. Registr pojištěnců je informačním systémem veřejné správy, který spravuje ministerstvo, a je součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí. Ministerstvo umožní zaměstnancům České správy sociálního zabezpečení a okresním správ sociálního zabezpečení užívat registr pojištěnců k plnění jejich úkolů.

(2) Registr pojištěnců obsahuje tyto údaje o osobách účastných důchodového pojištění z důvodu výdělečné činnosti a dobrovolné účasti na důchodovém pojištění:

- a) jméno a současné příjmení,
- b) rodné a všechna další příjmení předcházející současnému příjmení,
- c) datum a místo narození a datum, místo a okres úmrtí pojištěnce,
- d) pohlaví,
- e) rodné číslo,
- f) rodinný stav a datum jeho změny,
- g) státní občanství a údaje o datu nabytí a pozbytí státního občanství,
- h) adresu místa trvalého pobytu, a jde-li o cizí státní příslušníky, též adresu pobytu na území České republiky, popřípadě též kontaktní adresu pojištěnce, pokud se liší od adresy místa trvalého pobytu a pojištěnec ji oznámil,
- i) vznik a zánik účasti na důchodovém pojištění a údaj o tom, jde-li o povinnou nebo dobrovolnou účast,
- j) druh výdělečné činnosti zakládající účast na důchodovém pojištění,
- k) název a sídlo zaměstnavatele,

- l) identifikační číslo osoby zaměstnavatele, popřípadě individuální číslo zaměstnavatele,
- m) variabilní symbol plátce pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- n) název a adresu cizozemského nositele pojištění,
- o) cizozemské číslo pojištění,
- p) další údaje, vyplývá-li jejich evidování z požadavků práva Evropské unie^{73d)} a z mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení,
- q) datum vstupu do zaměstnání a skončení zaměstnání,
- r) dobu důchodového pojištění,
- s) vyměřovací základy pojištěnce pro pojistné na důchodové pojištění za jednotlivé kalendářní roky,
- t) doby, které se při stanovení osobního vyměřovacího základu vylučují,
- u) doby důchodového pojištění (včetně náhradních dob) sdělené cizozemským nositelem pojištění,
- v) jméno, příjmení, rodné číslo, datum a místo narození a adresu místa trvalého pobytu zákonného zástupce nebo opatrovníka nebo zvláštního příjemce,
- w) jméno, příjmení, rodné číslo a datum narození dítěte, které se považuje za vychované, s údaji o osobě, u níž se toto dítě považuje za vychované,**
- ↔ x) dobu důchodového spoření a výši zaplaceného doplatku na pojistném na důchodové pojištění s uvedením dne, kdy byl tento doplatek zaplacen.

(3) Údaje, které získaly o pojištěncích a jejich zaměstnavatelích orgány sociálního zabezpečení, slouží též orgánům provádějícím nemocenské pojištění.

73d) Například Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 a Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění Nařízení Komise (EU) č. 1244/2010, a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti.

73g) § 13b zákona č. 133/2000 Sb., ve znění zákona č. 53/2004 Sb.

* * * * *

§ 53

(1) Příjemce dávky důchodového pojištění, který byl orgánem sociálního zabezpečení podle § 12 vyzván, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku důchodového pojištění, její výši nebo výplatu, je povinen výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, nestanovil-li orgán sociálního zabezpečení lhůtu delší.

(2) Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku, který byl vyzván orgánem sociálního zabezpečení podle § 12, aby se podrobil vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, je povinen této výzvě vyhovět. Příjemce dávky důchodového pojištění podmíněné nepříznivým zdravotním stavem, jakož i žadatel o tuto dávku jsou dále povinni na výzvu orgánu sociálního zabezpečení pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti předložit lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které mají, a sdělit údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech, předchozích výtěžných činnostech a o změnách ve sdělených skutečnostech, k nimž došlo od předchozího posouzení poklesu pracovní schopnosti, a to ve lhůtě uvedené v odstavci 1.

(3) Při nesplnění povinností uvedených v odstavcích 1 a 2 může být výplata důchodu z důchodového pojištění zastavena, jestliže příjemce dávky byl ve výzvě na tento následek upozorněn. Výplata důchodu se uvolní, jakmile budou tyto povinnosti splněny.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení je v případě sporu o to, která osoba pro účely zvýšení zásluhové části starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte osobně pečovala o dítě v největším rozsahu, oprávněna vyzvat osobu, které byla nebo má být zvýšena zásluhová část starobního důchodu za vychované dítě, aby poskytla potřebnou součinnost ke zjištění osoby osobně pečující o dítě v největším rozsahu, zejména aby poskytla potřebná vysvětlení nebo doložila rozhodné skutečnosti, nebo aby sdělila, že souhlasí s tím, že o dítě osobně pečovala v největším rozsahu jiná osoba; tato osoba je povinna výzvě vyhovět ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne obdržení výzvy. Neposkytne-li tato osoba součinnost podle věty první, může být zásluhová část starobního důchodu snížena o částku odpovídající zvýšení za výchovu dítěte, pokud byla ve výzvě na tento následek upozorněna.

* * * * *

§ 83

(1) Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nespĺňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna občana při sepisování žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v § 64 odst. 5 větě druhé zákona o důchodovém pojištění. Věta první a druhá platí obdobně pro věznicí a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle § 82 odst. 3 příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.

(2) Zaměstnavatel je povinen do 8 dnů ode dne, kdy obdržel výzvu okresní správy sociálního zabezpečení sepisující žádost o dávku důchodového pojištění, sdělit písemně této správě, zda

- a) provádí z příjmu žadatele o dávku důchodového pojištění srážky na základě nařízeného soudního nebo správního výkonu rozhodnutí, konkursu nebo dohody o srážkách z příjmu uzavřené podle občanského zákoníku, označení toho, kdo toto rozhodnutí vydal, a číslo jednací tohoto rozhodnutí, a jde-li o srážky na výživné, zda se jedná o běžné nebo dlužné výživné a jaká je jeho výše,
- b) trvá pracovněprávní vztah žadatele o starobní důchod ke dni, od něhož občan žádá o přiznání tohoto důchodu, a na jakou dobu byl tento vztah sjednán, je-li podmínkou výplaty starobního důchodu sjednání pracovněprávního vztahu na dobu určitou,
- c) vyplácí náhradu mzdy, platu nebo odměny nebo snížený plat (sníženou odměnu) v době prvních 14 kalendářních dnů a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény a datum vzniku této neschopnosti nebo datum, od něhož byla nařízena karanténa.

(3) V žádosti o dávku důchodového pojištění může občan požádat, aby se doby uvedené v § 16 odst. 4 větě druhé písm. a) až k) zákona o důchodovém pojištění považovaly podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění za vyloučené doby. V žádosti podle věty první se uvádí, kterých dob a kterých kalendářních roků se má postup podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění týkat.

(4) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda žádá o zvýšení procentní výměry starobního důchodu z důvodu výchovy dítěte podle § 34a zákona o důchodovém pojištění.

(4) (5) V žádosti o přiznání starobního důchodu je občan povinen uvést, zda byl nebo nebyl v období let 2013 až 2015 účasten důchodového spoření.

* * * * *

§ 84

Důkazní prostředky

V řízení ve věcech důchodového pojištění lze použít k důkazu záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba předložit originál nebo úředně ověřený opis listiny.

§ 84a

Výchova dítěte se pro účely zvýšení zásluhové části starobního důchodu⁸⁹⁾ dokládá čestným prohlášením a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti, a to při uplatnění žádosti o důchod. Čestné prohlášení se podává na předepsaném tiskopise; v čestném prohlášení se uvádějí údaje podle § 85 odst. 4 a prohlášení, že osoba pečovala o dítě v největším rozsahu, a prohlášení, že není překážka pro zvýšení zásluhové části

starobního důchodu podle § 34a odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Tento tiskopis obsahuje též poučení o důsledcích uvedení nepravdivých údajů.

* * * * *

§ 110

Žádost o dávku

(1) Příslušník Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; pozůstalý po příslušníku Policie České republiky nebo Hasičského záchranného sboru České republiky podává žádost o tuto dávku u útvaru, v němž zemřelý konal naposledy službu. Příslušník Generální inspekce bezpečnostních sborů a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Generální inspekce bezpečnostních sborů. Příslušník Bezpečnostní informační služby a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Bezpečnostní informační služby. Příslušník Úřadu pro zahraniční styky a informace a pozůstalý po tomto příslušníku podávají žádost o dávku důchodového pojištění u Úřadu pro zahraniční styky a informace. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo u útvaru Policie České republiky anebo u Hasičského záchranného sboru České republiky příslušného podle místa trvalého pobytu oprávněného, který přijímá žádosti o dávky podle věty první.

(2) Příslušník Vězeňské služby podává žádost o dávku důchodového pojištění u útvaru, v němž koná službu; to platí též, jestliže žádost o tuto dávku podává pozůstalý po příslušníku Vězeňské služby. Ostatní oprávnění podávají žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva spravedlnosti.

(3) Voják z povolání podává žádost o dávku důchodového pojištění u orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva obrany; to platí také tehdy, jestliže žádost o dávku důchodového pojištění podává občan, který byl vojákem z povolání, nebo jiný oprávněný, jestliže k rozhodnutí o dávce je příslušný orgán sociálního zabezpečení Ministerstva obrany.

(4) Útvary a orgány, které jsou příslušné podle odstavců 1 až 3, jsou povinny sepsat žádost o dávku důchodového pojištění; nesmí odmítnout sepsání žádosti, a to i když mají za to, že občan nespĺňuje podmínky stanovené pro nárok na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Žádost se sepisuje na tiskopisech vydaných orgány uvedenými v § 9 odst. 1; **ustanovení § 83 odst. 4 platí obdobně**. Ustanovení § 83 odst. 1 věty třetí platí pro útvary a orgány uvedené ve větě první obdobně. Útvary a orgány uvedené v odstavcích 1 a 2, které sepsaly žádost o dávku důchodového pojištění, předávají neprodleně tuto žádost příslušnému orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra nebo Ministerstva spravedlnosti.

(5) Občané, kteří podávají žádost o důchod starobní nebo invalidní u orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 a v době podání této žádosti nejsou ve služebním poměru, přikládají k žádosti o tento důchod potvrzení zaměstnavatele, k němuž jsou ve vztahu, který zakládá účast na důchodovém pojištění, o trvání tohoto vztahu, dni jeho skončení a o tom, zda jsou v dočasné pracovní neschopnosti nebo jim byla nařízena karanténa; zaměstnavatel je povinen na žádost občana toto potvrzení vydat. Ustanovení předchozí věty platí obdobně pro okresní správu sociálního zabezpečení, vykonává-li občan samostatnou výdělečnou činnost.